

[Weikop.]

urmelig, maa Priskontrolraadets Selvtægt paa dette Omraade bremses, saa meget desto mere som den forrige Regering i Bemærkningerne til Lovforslaget ved den sidste Forlængelse ikke vilde bemyndige de priskontrollerende Myndigheder til ud fra et Skøn at tilsidesætte Kalkulationer, mod hvilke der intet maatte være at indvende.

Der er maaske ikke saa meget at sige til, at Handelsministeren ikke har været opmærksom herpaa, men at Ministeren ikke har stillet Forslag om Ændring af § 8, Stk. 2, der gaar ud paa, at Nettoavancen ikke maa overstige den Nettoavance, der blev anvendt 30. Maj 1940, kan nok give Anledning til nogen Forundring. At grave et Grundlag frem for en Avanceberegning, der ligger 8 Aar tilbage i Tiden, er aabenbart urimeligt. Man bør søge at finde et nyt Grundlag, saadan at det kan undgaas, at erhvervsdrivende, der ikke kan dokumentere deres Avance for 8 Aar siden, udelukkende bliver underkastet Prisdirektoratets Skøn. Og hvad med alle de Virksomheder, der er startet for 4 eller 5 Aar siden? Hvordan skal de klare Problemerne? Jeg havde nok Lyst til at vide, hvordan Handelsministeren, hvis han pludselig gik ind som Direktør i en nystartet Virksomhed — det er før hændt, at en Mand med en saa udmærket Uddannelse som Handelsministerens er gaaet over i Erhvervslivet —, vilde beregne Priser ud fra den nuværende § 8's Kalkulationsprincipper. En Ændring er ogsaa nødvendig, dersom vi skal væk fra de utallige Avance- og Prisfastsættelser, Priskontrolraadet tumler med, og som koster en umaadelig Tid og stort Arbejde.

At Nettoavanceprincippet er Hovedprincippet, medens Beregning af Bruttoavancer er noget, der skal Tilladelse til at benytte, er ogsaa ganske urimeligt og viser, at Loven er lappet sammen, efterhaanden som Priskontrolraadet er blevet klar over Problemerne. Den nugældende § 8 giver altid Anledning til Tvivl og Misfornøjelse. F. Eks. er det for mange uforstaaeligt, at den Mand, der anvender sin egen Kapital til Udvidelse af sin Virksomhed, ikke maa indregne nogen Renteudgift i Omkostningerne, medens den Mand, der laaner Kapitalen, maa gøre det. Det virker heller ikke fremmede paa Lysten til at benytte egen Kapital til Udvidelse af Produktionen. Det vilde utvivlsonst ogsaa virke fremmede paa Produktionen, dersom det blev tilladt i Priskalkulationen at medregne de ekstraordinære Afskrivninger, som Skattemyndighederne tillader Skattefrihed for.

I denne Forbindelse vil jeg lige sige, at Spørgsmaalet om Afslidning af Avancer ogsaa bør tages op til Overvejelse, da en saadan Afslidning kan have uheldige Virkninger.

I Lovens § 12 gives der Priskontrolraadet Beføjelse til at kræve alle Oplysninger: Udskrifter af Protokoller, Regnskabsmateriale og meget mere. Selvfølgelig maa Priskontrolraadet have saadanne Oplysninger, for saa vidt der foreligger Overtrædelser eller Formodning om Overtrædelser. Men den Jagt paa Regnskaber og Oplysninger, der bliver foranstaltet for at samle statistisk Materiale, er ikke rimelig. Det maa vel erindres, at et Krav om saadant Materiale ofte giver Anledning til et betydeligt Arbejde og store Bekostninger, ogsaa derved at Priskontrolraadet ofte forlanger, at Regnskaberne skal være affattet af statsautoriserede Revisorer. Her maa der sættes en rimelig Grænse, og ogsaa en Grænse for den Form, hvorunder Regnskabsoplysninger indkaldes. Naar der til en Byggeforretning i Henhold til en eller anden Bekendtgørelse stilles Krav om at indsende Regnskabskopier i Løbet af 11 Dage og der trues med Politiet, hvis det ikke sker, synes jeg, at dette ikke er rimeligt, lige saa lidt som det er rimeligt med samme Frist at kræve særlige Oplysninger om Arbejde, der er udført i 1943, 1944, 1945, 1946 og 1947. Hvis det er rigtigt, saaledes som det er forebragt mig — det er ganske vist en lille Ting —, at man ved en Undersøgelse hos en Skotøjsfabrikant har spurgt om, hvor mange Par Fodtøj Indehaveren har brugt, spørger man sig selv, om Tiden ikke kunde bruges til noget nyttigere. Der bør efter min Opfattelse i § 12 sættes en Grænse for Priskontrolraadets Spørgeiver af Hensyn til den Arbejdsbyrde, der paalægges baade Erhvervene og ogsaa Prisdirektoratet selv.

Prislovens § 13, der giver Priskontrolraadet Bemyndigelse til at fastsætte Maksimalpriser og Maksimalavancer, er den Paragraf, der giver Anledning til den største Misfornøjelse i Erhvervskredse — og med god Grund. § 13 giver nemlig Priskontrolraadet suveræn Adgang til at fastsætte Priser og Avancer, som det passer det. Priskontrolraadet er af den Opfattelse, at det kan tilsidesætte § 8's Kalkulationsregler og ansætte Avancer og Priser, som det vil, og faar i Virkeligheden ogsaa Medhold heri af det Ankenævn, hvortil Besværinger over Priskontrolraadets Afgørelser kan indankes. Derfor synes jeg, at Priskontrolraadets Hjemmel maa afgrænses i Loven. Det kan efter min Opfattelse aldrig have været Rigsdagens